

Zygodynik,

12 Września ————— 37. ————— 1818.

*Jak Publiczność nauczać niech się mędrzec sili,
My rodaków rozerwać chcemy w nudów chwili!*

O I N A.

D U M A Ossańska.

Jak się po wodzie strumyka,
Niestaly księżyc pomyka,
Tak czasów przeszłych wspomnienie,
W duszy się mojej rozwija,
Gdy wrzawa dzienna przemija,
A noc rozpostrze swe cienie.

Tom III.

21.

Kiedy Bardowie uspieni,
 Wojennych nie nucą pieni,
 Gdy arfy w zacisza stojo,
 I nie brzmię na cześć rycerza,
 Jakiż to głos mnie uderza,
 I duszę przebudza moją ?

Głos to jest, głos wieków dawnych,
 Pełnych cnót i czynów sławnych,
 Te ja następcom opiewam,
 Oko mgłę wieków przedziera,
 I dzieła mężnych wybiera,
 Które w me picnia przelewam.

Miły twój głos Ossyanie !
 Jak dziewic Luty śpiewanie,
 Miły, jak dźwięk ten jedyny,
 Co się w dolinie rozlega,
 Kiedy po arfie przebiega,
 Pieszczona ręka Malwiny. (a)

Malwino ! tyż to przychodzisz ?
 Ty starca cierpienia słodzisz,
 Posłuchaj mojego pienia,
 Słuchaj twego przyjaciela,
 Twój uśmiech mnie rozwesela,
 Wznowie przeszłości wspomnienia.

(a) Malwina żona Oskara syna Ossyana.

Potężny Fingal władał w Albionie,
 A włos młodości zdobił moje skronie,
 Spokojnie prulem Oceanu wody,
 Gwiazda Katlinu w śród nocnej pogody,
 Łagodnem światłem błędną nawę wiedzie,
 Ku córce morza, wyspie Fuarfedzie!
 Mnie przynaglała ojca mego wola,
 Wspomóe tej wyspy Króla Mal-Orkóla;
 Bo nieprzyjaciel groził mu żelazem,
 A nasze przodki nieraz z sobą razem;
 Piły przy lubej rycerzom zabawie.

Zwinęłam żagle po krótkiej przeprawie,
 Mal-Orkolowi w oznakę pokoju.
 Słę miecz Fingala, miecz wsławiony w boju.
 Ten widok chwilę żale starca koi,
 Przyjaciół swoich poznał on po zbroi,
 Zbliżył się do nas, smutnem spojrział okiem,
 I tak zawołał z westchnieniem głębokiem:

„Czemu przybywasz bohaterze mężny,
 Widzieć jak padnie Król niegdyś potężny,
 Ton-Tormod pełen rycerskiej ochoty,
 Wywiódł z Sandronli ludu swego rotę.
 Ujrzał wsławione córki mojej wdzięki,
 Ujrzał, ubóstwiał i pragnął jej ręki.
 Mniemał, że luba nadzieja się z iści.
 Ale ja pomny dawnej nienawiści,

Naddziadów moich z dumnym jego rodem,
 Niechciałem żadnych związków z Ton-Tormo-
 dem.

On z wojskiem mściwym przybył w nasze strony
 Lud mój bez wodza . . . został zwyciężony.
 Czemuż przybywasz bohaterze mężny,
 Widzieć jak padnie Król niegdyś potężny,”

„Ja nieprzybyłem (rzekł mu syn Fingala)
 Jak słabe dziecko na bój patrzeć zdala,
 U mego Króla przyjaźń zawsze święta,
 O gościnności twojej on pamięta,
 Kiedy ten mocarz przed falę się chronił,
 Tyś mu przytułku na wyspie nie bronił,
 Ty go biesiadę uczciłeś u siebie,
 Przetę lud jego w wojennej potrzebie,
 Chętnie na boje w twej sprawie pobiegnie,
 Może dziś jeszcze nieprzyjaciel legnie,
 Nie zapomina Fingal przyjaciela,
 Przestrzeń go tylko nie serce rozdziela,
 Kiedy nadejdzie niebezpieczeństw pora.”

Na to Mal-Orkol: „O wnuku Trenmora,
 Głos twój tak miły, jak gdy duch Krut-Lody,
 Przemawia z łona czarnej niepogody.
 Wielu mocarzy siadło przy mém stole,
 Do uczt gościnnych . . . Lecz o Mal-Orkole,
 Nie pomnę kiedy wojnę zagrożony,
 Próżną na wszystkie wyglądałem strony,

Próżno czekałem rychło okręt hyży,
 Z posiłkiem dawnych przyjaciół się zbliży,
 Ale już słońce na zachód się skłania,
 Wejdz dzielny mężu do mego mieszkania,
 Tam córka moja śpiewa Królów czyny."

Wszedłem, głos wdzięczny nadobnej Oiny
 Ujął mę duszę, a czuło wzruszona
 Żal jej wydała każda arfy strona.
 Stałem jak wryty, jej wdzięk mnie zachwyca,
 Niema podobnej przecudna dziewica.
 Jej wielkie oczy gwiazdom się równają,
 Kiedy pomrokę nocy przedzierają,
 Widzi je żeglarz wśród okropnych cieni,
 I błogosławi światłu ich promieni.

Za wschodem słońca nad potoku brzegi,
 Do boju nasze stanęły szeregi,
 A gdy Ton-Tormod wywiódł swych rycerzy,
 Wnet z obu skrzydeł srogi bój się szerzy,
 Na Ton-Tormoda odważnie napadam,
 Potężną rękę pewny cios mu zadam,
 On sile mego ramienia nie dostał,
 Wypuścił oręż, i w mocy mej został.
 Wiodę go z sobą, i temu oddaję,
 Którego dumny śmiał najeżdzać kraje.
 Ciesz się Fuarfed, wznóście głosy Bardy,
 Uległ w potyczce nieprzyjaciel hardy,

Ton-Tormod żalem przejęty głęboko,
Od córki Króla odwrócił swe oko.

Tu Król rzekł do mnie: „Bohaterze młody!
Bez godnej ciebie nie wrócisz nagrody,
Na twém okręcie niech piękność jaśnieje,
Niechaj Oina spełni twe nadzieje.
Niech życie twoje radością osłodzi,
Niechaj zwyciężąc rękę swą nagrodzi,
I w Selmie nawet, tej Królów stolicy,
Pewnie uwielbię wdzięki mej dziewicy.”

Wyszedłem spoczęć znurzony przez boje.
Miły sen na pół zawarł oczy moje,
Kiedy przyjemny odgłos mnie uderza.
Tak się po wodzie cichy szmer rozszerza,
Gdy lekki wietrzyk nad trawkę przelata,
I gdy puch biały z główek ostu zmiata.
Córka to Króla, Oina to miła,
Głosu mnie swego wdziękiem rozrzewniła,
Pewnie wiedziała, że dusza ma tkliwa,
Słodko nad czułym pieniem się rozplywa.

Dzielnych rycerzy wdzięczna ozdobo! (b)

Miłości dziewic! o Ton-Tormodzie,
Dla czegoż nasi przodkowie z sobą,
Żyli w niezgodzie.

(b) To jest pieśń Oiny.

Ciebież to widzę? czyż mnie wzrok mam i,
 Schodzisz ze skały, pierwszy z mocarzy,
 Włos twój łagodnie igra z wiatrami,
 Przy śmiałej twarzy.

Łza jedna skrapia twarz twoją mężką,
 Lecz na cios wszelki dusza wytrzymała,
 A w piersiach serce niezgięte klęską,
 Odwagę pała.

Przez synu nocy! jam w obcej stronie,
 Już się na twoje łono nie rzucę,
 Ah! lubom w Królów najpierwszych gronie,
 Jednak się smucę.

Dzielnych rycerzy wdzięczna ozdobo!
 Miłości dziewic o Ton-Tormodzie,
 Dla czegoż nasi przodkowie z sobą,
 Żyli w niezgodzie,

„O piękna! (rzekłem) dlaczegożeś smutna,
 Czyż krew Trenmora w zwycięstwie okrutna?
 Nie, ty niebędziesz, nadobna Oino,
 Po nad nieznaną żalić się doliną,
 Ty nie zatrujesz życia twego smutkiem,
 Chęć twą uwieńczyę pożowanym skutkiem,
 Przestań się żalić o śpiewaczkę nocy!
 Ton-Tormodowi biegnę ku pomocy.”

Dzielnego wodza oswabadzam rano,
 Daję wolnemu piękność p ozodaną.
 W salę króleską Mal-Orkola wzywam,
 I w ten się sposób do niego odzywam:

„Gościnnie królu! ah! czemuż wiek cały
 Miałby się smucić Ton-Tormod wspaniały?
 Mógł ten jest ogniem w czasie krwawej wojny,
 Ze szczepu królów wiedzie ród dostojny:
 Przodkowie wasi długie walki wiedli,
 Ale już razem do biesiady siedli.
 Zgasły ich kłótnie, duchem połączeni,
 W pośrodku dzielnych bohaterów cieni,
 Razem sięgają po kielich Krut-Lody, (c)
 Czas wam zapomnieć odwiecznej niezgody,
 Raczej to burzō lat zeszlzch nazwiecie.”

Tyle odwagi miałem w życia kwiecie,
 Choć tak jaśniały wdzięki Króla córki,
 Jak kiedy słońce rzeźwi nasze wzgórki.

Dziewico Luty! Ossyana pienia,
 Miłe lat zeszlzch wznowiły wspomnienia,

Jożef BRYKCYŃSKI.

(c) KRUT-LODA była to najwyższa istota, która
 przyjmowała do uczt swoich zmarłych bohaterów.

LIBRA PAPIERU.

(powieść z niemieckiego.)

Nadto łaskawie płochością zowiemy ten błąd który tysiąca występków staje się częstokroć przyczyną. Jeżeli lekkomyślnemu róża w padnie w oczy, nie zważa czy pod nią wąż nie jest ukryty, czy jej kolce nie ranią?

Zrywa ją gdyż jest piękna; niema on wrodzonej skłonności do złego: ale dla tego jego postęпки nie są mniej naganne. Często przez pół wieku, tego nagrodzić niemożemy, do czego jedna chwila płochości nas przywiodła!

Juljusz urodził się z najlepszymi przymiotami rozumu i serca. Szkoda że go matka pieściła! Ojciec jego bogaty kupiec mniej był pobłażający, ale zatrudnienia handlowe nie pozwalały mu wielkiej dokładności w wychowaniu syna. Gdy Juljusz jaką sztuczkę spletał, która często złe za sobą ciągnęła skutki; ojcowski gniew, matka pędza do przebaczenia, temi słowami starała się łagodzić.

„Juljusz zrobił to przez płochość; którą dziecku darować trzeba.”

W samej rzeczy jeżeli w czym przewinił; to było jedynie przez płochość, bo nie miał skłonności do złego, owszem gdy przez swawolę sobie albo innym zaszkodził, najszczerze łzy wylewał i z całego serca obiecywał poprawę. Ale jego łzy nikły w krótkce, obiecywał poprawę. Ale jego łzy nikły w krótkce,

jak krople rosy, skoro się promień słoneczny pokaże; a obietnice ulatywały z wiatrem.

Jego professor uczony, lecz pedant niemając daru kształcenia młodego umysłu w niczym go nieprzestzegął. I tym sposobem Juljusz doszedł dziewiętnastego roku. W tym czasie ojciec przedsięwziął posłać go do Uniwersytetu.

Przydał do usług Jakóba starego i wiernego sługę, który go w dzieciństwie na swych rękach piastował i kochał jak własnego syna. Ostatniego wieczora przed odjazdem ojciec zawołał Juljuszu do swego pokoju i dał mu długą naukę, wszelkiego dokładając starania, aby jego przestrogi zrobiły wrażenie na umyśle syna, który już odtąd miał zostać panem swojej woli. Pocziwy starzec pochlebiał sobie że jego usiłowania nie będą próżne, bo zapłakane oczy Juljusza widocznym były dowodem jak mocne wzruszenie zrobiło na nim ojcowska mowa. (Jak daleko omylił się, sam czas to pokaże!) Tymczasem ojciec korzystając z rorzewnienia i chcąc aby syn jego dane sobie nauki miał zawsze w świeżej pamięci, dał mu libkę papieru i Juljusz musiał jak najuroczyściej przyrzec, że tego papieru użyje tylko w ważnej jakiej okoliczności i że za każdym arkuszem, zapisze na co był obrócony: choćby, nawet wstydzić mu się za to przyszło. Ten opis, po powrocie z Uniwersytetu, miał poka-

żać ojcu, i z nim razem dobrze się nad nim zastanowić.

Z najlepszym przedsięwzięciem przybył Juljusz do miejsca swego przeznaczenia. W pierwszych dwóch kwartałach był pilny i pracowity, co niezmiernie cieszyło starego Jakóba. Libra papieru leżała nietknięta.

W tym nadeszła zima, a znió bale i szlichtady. Wtenczas to Juljusz poznał piękną Emilję córkę jednego wdowca, który był professorem w Uniwersytecie. Ten Muzy swojemi siostrami nazywał i jako kochający brat, tak często z niemi się zabawiał, że mu czasu nie pozostało swoją córkę więcej się zajmować.

Tymczasem i ona sobie siostry przybrała, nie Muzy lecz próżność i kokieterję. Ponieważ liczba pięknych kobiet przy Uniwersytetach jest bardzo mała, w stosunku młodzieży po większej części chciwej kochania, są więc tak szczęśliwe, że przez kilka lat, mogą swoich kochanków na tuziny liczyć. ...

Zwykle ciesząc się tém szczęściem nie patrzą na inne sobie podobne, które straciwszy swą młodość i piękność od wszystkich opuszczone zostały.

Już kilka lat swojej młodości w tém omamieniu przepędziła. Żaden młodzieniec wyższego stanu i urodzenia nie uszedł jej więzów. Posiadała ona sztuk

kę utrzymywać każdego ze swoich zalotników, w tém to mniemaniu, iż sam jeden jest tylko kochany. Juljusz syn bogatego kupca zwrócił na siebie jęj oczy. Jego niedoświadczenie i miłość własna obiecywały jęj łatwe zwycięstwo, Emilja już 22 lat kończyła i rozumiała, że róże od tyłu zefirów miotane nakoniec rękę Himena zerwane być powinny. Ułożyła więc sobie pojsć za mąż, i w młodym Juljuszu widziała swego przyszłego małżonka. Jednak na wszelki przypadek umyśliła zatrzymać swoich dawnych kochanków.

On ję kochał z całym zapalem pierwszej miłości, ona mu okazywała czule przywiązanie niewinnej kochanki. Juljusz widział w niej wzór wszelkich doskonałości i nie raz się z tém odzywał, że ję wiecznie kochać będzie. To mu się zdawało rzeczą tak pewną i tak konieczną do jego szczęścia, że najmniejsze o tem powótptiewanie, mało służby nie pozbawiło starego Jakuba.

Bardzo naturalnie, że pierwsze 6 arkuszy poszły na bilety miłosne. Bo jakżeż mógł lepiej użyć papieru, jeśli na opisanie najszczęśliwszej chwili swego życia, i najpiękniejszych nadziei uśmiechającej się mu przyszłości. W siódmym zawinął włosy Henryki. Na ósmym Poema jęj przypisane, dało mu wstęp do towarzystwa Literackiego trudniącego się wydawaniem pisma, które było

w ręku całego pięknego świata. A że w nim umieszczono krytyki dzieł wychodzących, miał się już odtąd za wielkiego człowieka, bo mógł potępić albo wynieść pod obłoki, każdego z sławnych tego czasu pisarzy.

Liczył ón między swemi przyjaciółmi pewnego Szwajcara, który prosto rzeczy biorąc, nie obwijał je w bawełnę, ale miał zwyczaj w grubych nieco wyrazach myśli swoje tłumaczyć. Był już w Uniwersytecie dwoma latami dawniej od Juljusza, a zatem reputacja Emilji dobrze mu była znana. Nie miał nic przeciwko temu, że młody jego przyjaciel palił ofiary przed tym ołtarzem, przed którym tyle darów już składano, jednak ostrzegął go, aby swego serca nieuwikłał; gdy widział że przestrogi jego niebyły dobrze przyjmowane, zapędził się w wyrazach swoich zbyt daleko, opisując kokieterję Emilji i dając jej nazwisko którego Julusz znieść niemógł. Któż śmiał tak srogo obrażać to jego Bóstwo, tego Anioła? Któż śmiał przyszłą jego małżonkę, kokietkę i kobietę złego życia nazywać? Krew tylko zatrzcęć mogła tę obmowę. Bez długiego zatem namysłu na gty arkuszu, napisał bilet wyzywając swego przyjaciela na pojedynek.

Pocziwy Szwajcar z początku bić się niechciał, choć często swego męztwa w podobnych przywadkach dał dowody, i tego tylko po nim wyma-

gał aby pojedynek do trzech tygodni był odwleczony, po upłynieniu których gdyby jeszcze jednakowo trzymał o cnocie Emilji, dosyć by było czasu za honor swojej Dulcinei obstawać. Ale Juljusz nie chciał o tém słyszeć, i przedsięwziął zaraz nazajutrz swoją szpadę przeszyć bluźniercę.

Szwajcar dobrze wyuczony w fechtowaniu, stanął na placu i chociaż przeciwnik w swoim zapale na nieochybną śmierć się wystawił, darował mu jednak życie i ranił go tylko w prawe ramię tak że oręż z ręki wypadł i Juljusz przez kilka tygodni władać nją niemógł. Był prawda wyleczony, jednakże została w téj ręce jakaś słabość na całe życie.

Emilja której pochlebiało że była przyczyną pojedyńku, umiała mu to nagrodzić przez swoje pieszczoty i byłaby go bez wątpienia do tego nakłoniła, aby się drugi raz ze Szwajcarem strzelał; gdyby ten szczęśliwym przypadkiem do ojczyzny już nie był powrócił.

Równie swojemi faworami jak i piemiędzmi Juljusza Emilja była rozrzutna. Chociaż ojciec obficie jego potrzeby opatrywał, nigdy jednak nie miał dosyć do zaspokojenia życzeń swojej kochanki, osobliwie gdy do wypróżnienia worka i własna jeszcze jego próżność się przyczyniła.

Jednego dnia rozeszła się była wiadomość, że uczelny Księżę Uniwersytet swoją bytnością zaszczy-

ci. Uczniowie jak najprędzej Gwardję honorową dla niego wystawili. Mundury Gwardystów, jako też i czapaki na koniach kapąły od złota.

Tylko najbogatsi mogli należec do tego orszaku. Juljusz do nich liczyć się niemógł, i tak jego worek w tym momencie całkiem był wypróżniony. Ale Gwardja honorowa bez niego! co za myśl upadająca? jakto? on miał być pozbawiony honoru jechania przy karecie Księżęcej miał się wyrzec ukontentowania defilować w sutym mundurze przed oknami swojej ulubionej, i w jej oczach czytać radość jaką w niej sprawi widok jego. To przechodziło jego siły. Musiały być pieniądze.

Przestroga ojca aby nigdy długów nigdy nie robił poszła w zapomnienie. Pocziwy Jakób musiał ze łzami w oczach biegać od jednego do drugiego żyda.

Juljusz wziął dziesięć arkuszy i napisał na nim wexel na sumnę od której zościa procentów zapłacić obowiązał się, chociaż ledwie połowę w gotowiznie odebrał. Długo się on wstrzymał od zaciągania długów, ale gdy pierwszy krok był już zrobiony, który zwyczajnie najwięcej kosztuje; lekkomyślność wiodła go co raz dalej w przepaść, a Emilja wiernie się przykładała do jego zepsucia. Ceraż bardziej brała nad nim górę, tak dalece, że wymogła na nim, że jej na 111stym arkuszu dał przyrzeczenie ożenienia się z nią. (Dokończenie nastąpi.)

E L E G J A.

Na Śmierć Siostry w kwiecie wieku zmarłej.

Ah! w wiotkém ciele, duszę wstrzymaj choć na chwilę,
 Niech cię raz jeszcze ścisnę nim zamkniesz powieki!
 Lecz przebóg! . mnie niesłuchasz . . ku głuchej mogile
 Spiesząc się, . . nas porzucasz i znikasz na wieki!

Jeżeli próżna pomoc, próżny lekarstw skutek,
 Niech jeszcze na twe serce padną łzy gorące,
 Łzy co wśród bólów duszy, ciśnię z oczu smutek,
 Te niech chwilę wstrzymają siły już gasnące! . .

A gdy wszechmocność życie i daje i bierze,
 Boże! przedłuż jej . . żebrzę z okiem łzą zalaném;
 Wysłuchaj mnie! . . lub w żalu w ciebie nieuwierzę,
 Byś ją wskrzeszając wskazał żeś natury Panem.

Lecz jakiegóż szaleństwa myśl moja zdobyć?
 Już jej niema . . . za ledwie z przeznaczeń kielicha
 Czerpnęła . . . a znajdując zatruty gorycz, o
 Zwróciła wzrok ku niebu, i jak kwiat usycha.

Czyż śmierć najdroższych ofiar by świat nękać żąda?
 Czyż nie trwałość udziałem pięknych dzieł natury?
 Zgasła jak zorza, którą człek ledwie ogląda;
 A po niej duszę moją zajął mrok ponury.

Czyż sądziłem ucząc się składać w rym wyrazy,
 Że tobie siostró nucić pieśń będę żaloby,
 I starszy wiekiem, rosić łzę nieczule głązy,
 Które zawczasie twoje przykrywają groby?

Lecz gdy tobą się cieszyć nie dają wyroki,
 I pierś żalem przejęta, ciśnie łzę z źrenicy,
 Czuje ulgę gdy płacząc, i między obłoki,
 Śledząc ducha, spostrzegam w niebianów stolicy.

Tak, stanęłaś przed tronem z kąd Bóg rzodzi światy,
 Myśl cię moja błokając po marzeń przestworze,
 Widzi w szacie błękitnej z czołem strojnym w kwiaty,
 Jak się wznosisz rzucając groźne falę morze.

Próżno, próżno chcę chwytać, chcę tylko zwiedziona,
 Lecz i tém urojeniem omamiam sam siebie,
 Złorzeczę gdy z tych marzeń przebudzam się łona,
 I chociaż nie na jawie, radbym widzieć ciebie.

Luby cieniu! na skrzydłach lekkich snów niesiony,
 Gdy jęk spiżu zapowie, że północ na tronie,
 A świat cały zamilknie kirem powleczoney,
 Zwiedzaj z blaskiem księżycą me wiejskie ustronie.

A gdy mnie kiedy troska zatruje godziny,
 Której pokój nieść będę musiał na ofiarę,
 Ty spuść się w mgłę przejrzystej na życia doliny,
 I z niebianów dobrocią, uwieńcz smutku czarę.

M Y Ś L I.

Najwięcej w nieszczęściu daje się nam czuć potrzeba przyjaciela; ale nie wtedy czas go nabywać.

Przyjaciół w nieszczęściu jest ciałem pływającym po wodzie, którego z radością chwyta się tonący, i od którego nic go oddzielić nie może.

W szczęściu przyjaciel nie tyle jest potrzebny, bo wtedy obrazy wesole, któremi ciągle otoczeni jesteśmy, odbijają się we wszystkich przymiotach które widzimy; wtedy z mniejszym żalem rozłączamy się z przyjacielem, i z mniejszą radością widzimy go wracającego na powrót.

Czas, który tracim na rozważaniu, nie jest czasem straconym!

Niektórzy lubią rozgłaszać swoje myśli; ale starannie ukrywają czynności swoje!

Nierozsądny ten mąż, który zawsze słucha swojej żony; nierozsądniejszy ten, który jej nigdy nie słucha.

B I T W A pod B E R E Z Y N ą.

Wiersz Antoniego Goreckiego.

O! straszne widowisko, gdzie ty karzesz Boże!
 Któż się twojej potędze kiedy oprzeć może?
 Dobroć, ale i piorun są w twojej prawicy.
 W cóż się to obrócili FRANKÓW wojownicy,
 Czyż to cisami męże, ci rycerze śmieli,
 Co pod MOZAJSKIM INDJE podbijać już mieli?
 Dziś obdarci, bezbronni, z twarzy wybladłemi,
 Płyną przez BEREZYNĘ zastępy całemi.
 Tu ojciec rzuca dzieci, mąż nie czeka żony,
 Łakomca osieraca zebrane miliony,
 Tam hufiec jeszcze zbrojny, aby uciec sporzy,
 Ostrzem przez tłumy braci drogę sobie tworzy.
 Ah! dobrze, uciekajcie, ucieczka konieczna,
 Bo wszędzie sprawiedliwość ściga was przedwieczna.
 Ale ty drugi MARSIE! gdzie lecisz wybladły?
 Uciekasz, lzy niewinnych na głowę ci spadły;
 Nieszczęśliwy nasz naród ufał ci na próżno,
 Upada dzieło rękę stawione bezbożno;
 Na to ci mały człecze Bóg miecza pożyczył,
 Abyś ludy uwolnił, nie trony dziedziczył.

Stań teraz, dobądź oręż tylekroć zwyciężki.
 Lecz któż to jeszcze walczy w śród tej strasznej klęski,
 Kto się mocuje z niebem, z przyrodzeniem całym?
 Ah! poznaję POLAKÓW po ich orle białym.
 Co za porządek w szykach, co za świetność broni,
 Kogóż to krwi ostatkiem chcą ocalić oni?
 Lecz nie tu pole uwag, grzmi spiżów paszczyka,
 Warczę mordercze grot, ostrze z ostrzem szczęka,
 Dym czarny okrył śmierci powierzone błonie,
 Zaraz krew stopi śniegi, ogień zimę schłonie.

Jak gdy w zielonej puszczy gdzie ojczyznę mają,
 Dwa Żubry skrzywionemi rogi się spotkają,
 Biją na siebie wzajem z zaciętością srogą,
 A choć widzą, że oba zwalczyć się niemogą;
 Nie ustępują jednak, krwią się ziemia poi,
 I chyba noc tę straszno walkę ich rozdwoi.

Tak w śród czarnego bąru zwarłszy wzajem szyki,
 Pasowały się z sobą Sławian wojownicy,
 Ruskich śmiały CZYCHAGÓW w krwawą wojnę wiedzie,
 Naszym dzielny ZAJĄCZEK dowodzi na przedzie.
 Wie on jak do zwycięstwa prowadzić szeregi,
 Wiódł przez EGIPSKIE piaski, umie i przez śniegi.
 „Gińcie! (mówił do swoich) tak ojczyzna wola,”
 Lecą tłumem, śmierć ofiar pozbierać nie zdoła.
 Padają obie strony, wszędzie pod niebiosy;
 Idą Sławiańską mową konających głosy,

Jak tylko która dusza z ciałem się rozdzieli,
 Zaraz jej drogę w niebo wskazują anieli.
 Próżno ten co mu zawsze ludzka rzeź niemiła,
 Przez aniołów swych wszyki walczące głos zsyła,
 „Stójcie męże, i na cóż darmo krew lejecie,
 „Już ten jest w bezpieczeństwie co go bronić chcecie,
 „A wy, niejcie lwów siłę mężni Rossyjanie,
 „Żaden go przez POLAKÓW szyki nie dostanie.”
 Niesłuchają, wre walka w całej jeszcze mocy.
 W tem Pan niebios noc zesłał, ustępują nocy.

Tak AJAX, i TROJANIN, nie cofnęli kroku.
 Dopóki walczyć mogli w pośród cieni zmroku.

Lecz co widzę, śmierć jeszcze zamierza się błada,
 Gdzie to mierzysz? grom błyska, Polski wódz upada.
 O! wy co dziś zazdrośni na jego wzniesienie,
 Patrzcie, jak krwi ZAJĄCZKA pryskają strumienie.
 Nie wzrosł on pochlebstwami, ani z ojców roli,
 Ale z tego rodacy, z tego co mu boli.
 Niech kto przywłaszcza mitry spiętych przodków
 w grobie,
 Twój Ci oręż dali, resztęś winien sobie.

Lichota nad lichotami!

M O D Y P A R Y S K I E.

Wielkim upałem należy to przypisać, że dotąd trwają kapelusze gazowe. Zdobią je kwiatami, przy garniowaniu nad brzegiem, i te rozrzucone wnie- jakiej odległości jedne od drugich. Prócz gazy bia- łej modniarki używają gazy Szkockiej i gazy paljowej do pierwszej używają wstążek również Szkockich jak dobranych kwiatów, do drugiej zaś samych tyl- ko wstążek paljowego koloru. Do kapeluszków z wło- skiej słomy, daje się u wierzchu ronda, rzód musz- łów z białych wstążek w atlasie, a samym brzegiem gruba rulka gazowa. Kapotki z niebieskiego perka- lu, podszywają różową taftą. Garniowania sukien perkalowych są najczęściej w puffy muślinowe i w pu- szczanie z tulu haftowanego bawełnianego.

ska:

D O L U C Y N Y.

mówiącej przeciwko Miłości:

Próżno powstaje i woła,
Przeciw miłości Lucyna?
Kto jej oczy ujrzeć zdoła,
Ten jej słowa zapomina!

Leon Potocki.

L E W i O S I O Ł.

(bajka)

przez Antoniego Goreckiego:

W Libijskiej puszczy pod czas nawały,
 Pod gromem Bogów upadł lew śmiały,
 Osioł co przed nim drżał o dwie mile,
 Nadszedł w tę chwilę,
 A widząc że mężny konał,
 Kopytem go swym uderzył,
 I każe by mu świat wierzył,
 Że to osioł lwa pokonał.

W I E Ś N I A K.

(bajka)

przez Antoniego Goreckiego:

Wieśniak gawroniąc po mieście,
 Spostrzegł coś wreście
 I wrzasnął: „Patrzcie, na wierzchu pałaca,
 Gdzie wiatr powieje, chorągiew się zwraca”.
 Czego ty wrzeszczysz? - fuknęły dworzany,
 „Tu mieszkają wielkie pany”.

S Z A R A D Y.

przez J. R.

1.

Z pierwszym się skópiec rzadko odzywa,
 Przed drugim z domu ucieka,
 A wszystko chociaż jest udziałem człeka,
 Każdy je jednak okrywa.

2.

Pierwsze z trzecim złączone, służy ku wygodzie,
 Drugie na placu bitwy jest strasznym rozkazem
 Gdy wszystko połączysz razem,
 Będziesz miał źródło bogactw zwłaszcza na za-
 chodzie

Słowo Szarady tw przeszłym numerze umiesz-
 czonej jest: War-kocz. Słowo Logogryfu Sta-
 nisław; w którym są: Tass, Sas, Wisła, Sława, ni-
 wa, nawa, wał, ława.
